

Довідка

«Про стан роботи зі створення безпечного освітнього середовища як ресурсу збереження психологічного здоров'я та фізичної безпеки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану»

На виконання плану роботи ЗДО «Казка» на 2023/2024 навчальний рік було проведено з 13.11 по 17.11. 2023р. тематичне вивчення стану роботи з питань створення безпечного освітнього середовища як ресурсу збереження психологічного здоров'я та фізичної безпеки учасників освітнього процесу в ЗДО «Казка» в умовах роботи у змішаному режимі воєнного стану.

Перевіркою охоплено всі вікові групи та вивчалися такі аспекти:

- обізнаність та наявність в освітньому закладі булінгу (цькування);
- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та булінгу;
- рівень професійної компетентності вихователя за даним напрямом;
- робота з батьками щодо питань запобігання булінгу та збереження психологічного здоров'я дошкільнят.

Протягом звітнього періоду з метою підвищення професійного рівня вихователів з пріоритетного питання роботи педагогічного колективу, а саме: створення безпечного освітнього середовища вільного від насильства та булінгу, були проведені такі методичні заходи:

- Проблемний семінар «Створення безпечного освітнього середовища. Профілактика жорстокого поводження з дітьми в дитячому садку» (жовтень 2023р.)
- Консультація «Сприяння розвитку соціальних навичок у педагогів в запобіганні та протидії булінгу (цькуванню)» (листопад 2023);
- «Круглий стіл» «Безпечний дитсадок. Маркери булінгу» (листопад 2023);
- організація та проведення тематичного тижня з протидії булінгу «Я маю право» (жовтень 2023);
- анонс новинок інтернет-посилань та корисних платформ.

В ході тематичного вивчення був запроваджений комплексний підхід у сфері запобігання та протидії проявам булінгу (цькуванню). Серед заходів, які передували вивченню та аналізу роботи з даної тематики було проведено практичним психологом ЗДО Коломіною К.О. анкетування педагогічних працівників, щодо обізнаності та наявності в освітньому закладі булінгу (цькування). В опитуванні прийняло участь 23 педагоги. Результати показали високий рівень обізнаності з питань булінгу. На питання анкети - «Чи

достатні ваші знання стосовно «булінгу»? Оцініть себе за 12-ти бальною шкалою» - середній показник відповідей педагогів отримав 9,5 балів.

Створення безпечного освітнього середовища аналізувалося під час спостережень, індивідуальних бесід із всіма учасниками освітнього процесу. В умовах повномасштабного вторгнення РФ та введеного в країні воєнного стану, не зважаючи на змішаний формат взаємодії, всі діти потребують підтримки дорослих – вихователів, практичного психолога. Саме вони допомагають дітям налагодити партнерські взаємини з однолітками у групі. В ЗДО «Казка» створено атмосферу спільної поваги та відповідального ставлення один до одного під час міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу. Педагоги постійно звертають увагу на поведінку та настрої своїх дітей, їх фізичний та психічний стан. Дорослі (вихователі та помічники вихователів) з розумінням та повагою відносяться до своїх вихованців, в свою чергу дошкільнята відчують себе захищеними в освітньому середовищі, тобто в закладі відсутні усі види та форми насильства для всіх учасників освітнього процесу. Діти всіх вікових груп почувують себе комфортно у створеному освітньому середовищі: у дітей переважають позитивні емоції та почуття, які домінують, під час взаємодії дорослих і дітей в освітньому середовищі закладу.

В ході спостережень та бесід зі старшими вихованцями виявилось, що діти відчують підтримку з боку вихователів, не соромляться звернутися по допомогу до дорослого. Педагоги старшої групи «Метелики» Петрусенко Н.Г. та Самойленко Л.М. в свою чергу методами педагогіки емпатерменту зберігають та підвищують самооцінку дитини та розвивають індивідуальні можливості: «Я маю сподівання ..., Я впевнена в тобі ..., Я маю надію, на те, що з цією роботою ти справишся і т.д.».

Однак, поряд з позитивним, трапляються випадки підвищеного тону педагога та прояви авторитаризму, вимог без пояснень, а це не припустимо в роботі з дошкільнятами (вихователі Булітко Л.В., Ключова О.М.).

Для формування психологічної єдності з іншими дітьми, позитивного спілкування, педагоги спрямували свої зусилля на розв'язання таких завдань:

- розширювати та поглиблювати знання дітей про стосунки з однолітками і дорослими, про загальноприйняті норми поведінки;
- розвивати емпатію — емоційну чутливість до почуттів інших людей;
- виховувати культуру прояву почуттів — радіти не лише власній перемозі, а й здобуткам товаришів, гідно програвати в іграх тощо;
- створювати атмосферу взаємоповаги та взаєморозуміння у дитячому колективі.

Організуюючи освітній процес, педагоги (Кононенко О.М., Єпик Л.П., Самойленко Л.М., Новик О.В.) використовують різні методи і прийоми, що

сприяють згуртуванню дитячого колективу. Це система педагогічних впливів, що містить ігрові ситуації, прийоми, різні колективні творчі ігри, ігрові заняття, спрямовані на створення позитивного емоційного настрою та атмосфери безпеки у групі однолітків.

Формуючи дружнє ставлення дітей до однолітків, вихователі ЗДО Петрусенко Н.Г., Осипенко О.А., Налевайко Н.Б. намагаються сформувати у дітей морально-етичні цінності, збагачуючи їхній досвід добрими вчинками, дружнім ставленням одне до одного, заохочуючи до піклування про молодших та слабших, допомогу товаришам тощо.

Під час тематичного вивчення освітній процес здійснювався відповідно до календарних планів роботи, з дошкільнятами проводились бесіди етичного характеру, обговорювались зміст художніх творів та ілюстративного матеріалу, який використовувався в роботі з дітьми впродовж дня і тижня, переглядались мультфільми та відео повчального змісту; з дошкільнятами обігрувались ситуації правового характеру під час освітньої та ігрової діяльності. Старші дошкільнята засвоїли поняття булінгу та навчилися правильних дій, правил та поведінки під час вирішення проблемних ситуацій, запропонованих на вибір вихователя.

Проте, деякі старші діти (1%) інколи жорстоко поведуться з однолітками. Це виявляється в образливих прізвиськах, глузуванні над зовнішнім виглядом, погрозах, приниженнях. В таких випадках вихователі в своїй роботі використовують різні методи та прийоми, які попереджають таку негативну поведінку дошкільнят : Єпик Л.П. – бесіда «Чи вмю я миритися», створення ситуацій успіху , «Почуття»; Вовкотеча Р.В. – гра-етюд «Відвідайте хворого» , бесіда на тему «Страх»; Дегтярьова І.В. – гра «Добре-погано», вправа-помічник «Якщо тебе образили»; Петрусенко Н.Г. – вправа «Оціни вчинок», обговорення та аналіз ситуацій про як допомогти другу; бесіда на тему «Хочу та не можна» - Буянова О.І., вирішення проблемних питань, закінчення висловлювань щодо оповідання «Суперечка»; Клименко Л.В. – розучування мирилок та навчання гри разом.

Метою співпраці з родинами наших вихованців є допомогти батькам зрозуміти і прийняти сучасні гуманістичні ідеї та переконання, які ґрунтуються на повазі до особистості дитини. Адже батьки часто не розуміють, що їхні дії є жорстокими щодо дитини і можуть призвести до непередбачуваних наслідків.

З батьками була проведена онлайн зустріч, де у спільному колі, батькам були надані рекомендації «Що робити батькам у разі виявлення проявів булінгу до вашої дитини». У всіх вікових групах батькам за допомогою використання QR кодів було надано інформацію про булінг та

його види; хто провокує булінг в дитсадку; як міняється поведінка дитини під час булінгу в ЗДО тощо.

В ході вивчення практичним психологом було проведено опитування батьків, в якому прийняли участь 133 батьків. Для анкетування використовувалась Googl-форма. Батьки активно відповідали на запропоновані питання, що дало можливість вивчити рівень обізнаності батьків стосовно булінгу у дитячому садочку.

Приймали участь 9 груп, що можна побачити в Діаграмі 1

Запропоновані питання батькам	Відповіді,% (к-ть опитаних)				
	«Так»	«Ні»	«Сумніваюсь»		
Чи знайомий Вам зміст поняття «булінг»?	97% (129)	0	3% (4)		
Чи вважаєте Ви актуальною проблему булінгу серед дітей?	88,7% (118)	6% (8)	«Важко відповісти» 5,3% (7)		
Чи достатні ваші знання стосовно «булінгу»?	74,4% (99)	8,3% (11)	«Важко відповісти» 17,3% (23)		
Що з перерахованого Ви можете віднести до булінгу?	«Впоралися» 89,5% (109)		«Не впоралися» 10,5% (14)		
Ваше ставлення до насильства?	«Вважаю, що будь-яке насильство є неприпустимим» 91,7% (122)		«Позитивно, якщо це самозахист» 7,5% (10)		«Можливе за певних обставин» 0,8% (1)
На Вашу думку, які основні причини виникнення явища булінгу?	1 відп. 40,6% (54)	2 відп. 44,4% (59)	3 відп. 60,9% (81)	4 відп. 49,6% (66)	5 відп. 1,6% (2)

Чи були випадки булінгу щодо Вашої дитини у ЗДО?	«Так» 0,8% (1)	«Ні» 71,4% (95)	«Не знаю» 27,8% (37)		
Чи вважаєте Ви освітнє середовище у нашому ЗДО безпечним щодо Вашої дитини?	«Так» 91% (121)	«Ні» 0	«Важко відповісти» 9% (12)		
У випадку прояву булінгу стосовно вашої дитини, до кого ви звернетесь у першу чергу?	«До дирекції ЗДО» 32,3% (43)	«До вихователя групи» 90,2% (120)	«До психолога» 10,5% (14)	«До інших батьків групи» 11,3% (15)	Інше 0,8% (1)

Виходячи з вищезазначеного РЕКОМЕНДУЮ:

1. Практичному психологу Коломіній К.О.:

1.1. Продовжувати проводити різноманітні просвітницько-профілактичні заходи щодо профілактики булінгу та його негативних проявів в середовищі ЗДО.

1.2. Шляхом самоосвіти ознайомитися з новою формою роботи як бутиарт-терапія, яка спрямована на профілактику насильства у закладі (вивчення літературних творів, ілюстрація, інсценування).

1.3. Розробити алгоритм роботи щодо питань попередження булінгу в ЗДО.

1.4. Провести повторне опитування педагогів та батьків вихованців ЗДО щодо наявності в освітньому закладі булінгу (цькування).

2. Вихователям всіх вікових груп:

2.1. Продовжувати роботу щодо формування в дітей ціннісних життєвих навичок відповідно до запланованих заходів щодо протидії булінгу на 2023/2024 н. р.

2.2. Розробити планування роботи з батьками з питань протидії булінгу в подальшому до кінця навчального року.

2.3. До 10.01.2024 року виготовити різновиди книжок-картинок для роботи з дітьми (книжка-панорама, поп-ап, вімельбух тощо) на тематику з протидії насильству та цькуванню.

В.о.директора

Наталія КОНДРАТЕНКО